

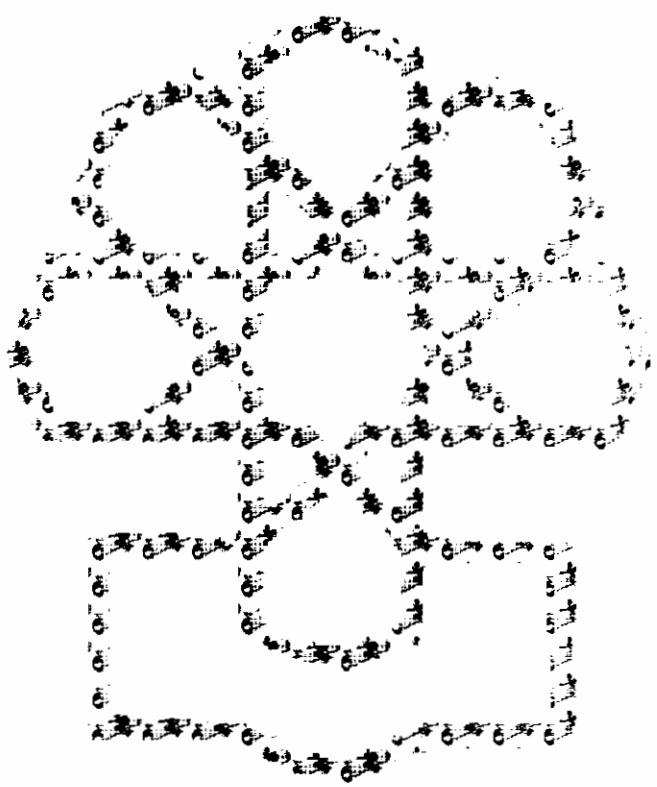
۵۱۴۷
۲

۴۰۴۵

نیروی انتظامی در لایحه بودجه

درباره لایحه بودجه ۱۳۷۹ - شماره (۴۰)

معاونت پژوهشی
دی ۱۳۷۸

کار: دفتر برنامه و بودجه

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع‌رسانی
شماره: ۱۴۰۹۴
تاریخ: ۷۸۱۰۲۶

کد گزارش: ۱۶۰۵۱۴۷

بسمه تعالی

نیروی انتظامی در لایحه بودجه

کد گزارش: ۱۶۰۵۱۴۷

فهرست مطالب

۲	نکات برجسته
۳	۱- مقدمه
۳	۲- بودجه جاری و عمرانی ناجا در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹
۴	۳- مسائل و مشکلات هزینه‌های ناجا
۵	۴- پیشنهادها
۶	منابع و مأخذ

* ارتقای کیفیت کار به ویژه در شرایطی که جامعه مسیر تکامل و توسعه را می‌پیماید، امری است که در تمام بخش‌های فعالیت اهمیت دارد. با توجه به این که ناجا یکی از نیروهای بسترساز امنیت در کشور می‌باشد، لذا بهبود کیفیت در این نیرو، بر تکامل بخش‌های دیگر بی‌تأثیر نمی‌باشد.

* رشد بودجه جاری ناجا در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ نسبت به مبلغ مصوب در سال ۱۳۷۸ در حدود ۱۷ درصد می‌باشد. با توجه به این که ناجا در سال ۱۳۷۸ در حدود ۵۴۲ میلیارد ریال کسر بودجه دارد و از طرفی گسترش فعالیت‌های جاری آن از قبیل افزایش استخدام پرسنل و نیز نیازهای رفاهی آنها هزینه برخواهد بود، به نظر می‌رسد بودجه جاری ناجا در سال ۱۳۷۹ نیاز به افزایش بیشتری دارد.

* ترکیب ردیف‌های بودجه ناجا و نیز تعداد آنها در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ تغییر کرده است، به گونه‌ای که ۱۲ ردیف جدید ایجاد گردیده که به استثنای ردیف خرید وسایط نقلیه، حقوق استخدامیان جدید و پوشاک، مابقی فاقد فصول هزینه می‌باشند. در حالی که ردیف‌های مذکور تا سال ۱۳۷۸ در قالب ردیف بودجه جاری و خدمات خاص یا ردیف‌های درآمد - هزینه لحاظ می‌گردید. بنابراین پیشنهاد می‌شود فصول هزینه مربوطه فعال گردد.

* ناجا به طور متوسط سالانه نیاز به ۲۵۰۰ دستگاه خودرو جهت انجام امور محوله و عملیات مربوطه دارد. با توجه به این که در این زمینه در سال‌های گذشته کسری وجود دارد، لذا چنانچه ناجا در سال ۱۳۷۹ قصد داشته باشد علاوه بر نیاز جاری کسری گذشته را نیز جبران نماید، به طور متوسط به حدود ۵۰۰۰ دستگاه خودرو نیاز دارد، که با مبلغ ۱۸۷ میلیارد ریال مورد نظر در لایحه بودجه، قابل تحقق نمی‌باشد.

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، به لحاظ ماهیت و وظایف آن، ضمن آن که به عنوان جزئی از اجزای نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌رود، مجری مصوبات نمایندگان محترم مردم، بازوی محوری قوه مجریه و ضابط قوه قضائیه در تسهیل امور قضائی و برقراری عدالت در جامعه و حافظ امنیت داخلی می‌باشد. لذا این نیرو به عنوان مظهر اقتدار حکومت و فرهنگ اسلامی جامعه و تأمین کننده نعمت امنیت، مورد عنایت مقام معظم رهبری و مسئولان نظام مقدس جمهوری اسلامی بوده و می‌باشد. گزارش حاضر، با هدف تلاش در جهت شفاف نمودن ابعادی از بودجه ناجا برای سال ۱۳۷۹، پس از نکات برجسته و این مقدمه، در سه قسمت تحت عناوین: بودجه ناجا به تفکیک جاری و عمرانی در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ و مقایسه آن با سال‌های دیگر و کسری بودجه ناجا در سال ۱۳۷۸، مسائل و مشکلات هزینه‌های ناجا و بالاخره پیشنهادها تهیه شده است. امید است که در جهت تحقق هدف فوق، مفید واقع شود.

۲- بودجه جاری و عمرانی ناجا در لایحه بودجه ۱۳۷۹

جدول شماره (۱) ارقام ترکیب بودجه ناجا و سهم اجزای آن را در کل بودجه برای سال‌های ۱۳۷۸ و ۱۳۷۹ نشان می‌دهد.

جدول ۱- بودجه جاری و عمرانی ناجا در سال ۱۳۷۸ و لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ (میلیارد ریال - درصد)

شرح	سال	۱۳۷۸		۱۳۷۹		نرخ رشد بودجه در لایحه ۱۳۷۹ نسبت به رقم مصوب ۱۳۷۸
		پیشنهاد	مصوب	پیشنهاد	مصوب (لایحه)	
بودجه جاری		۴۶۸۰/۸	۲۴۱۵	۴۴۹۷	۲۸۳۰/۰۷	۱۷/۲
بودجه عمرانی		۵۶۴	۱۱۲	۶۵۴	۱۴۶/۰۹	۳۰
						۹۵/۰۹
						۴/۹۱
						۹۵/۵۷
						۴/۴۳

همان طوری که ملاحظه می‌شود، ارقام بودجه عمرانی و جاری در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ برای نیروی انتظامی، به طور مطلق افزایش داشته است. به طوری که بودجه عمرانی این نیرو از ۱۱۲ میلیارد ریال (مصوب سال ۱۳۷۸) به حدود ۱۴۶ میلیارد ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ رسیده است. همچنین بودجه جاری نیرو در سال ۱۳۷۸ مبلغ ۲۴۱۵ میلیارد ریال بوده، که در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ به ۲۸۳۰/۰۷ افزایش یافته است. به طور نسبی، سهم بودجه نیرو در قالب ارقامی که مورد نظر لایحه سال ۱۳۷۹ بوده است، تغییر ناچیزی نشان می‌دهد. به طوری که سهم بودجه جاری در سال ۱۳۷۸ برابر ۹۵/۵۷ درصد بوده و در لایحه سال ۱۳۷۹ به ۹۵/۰۹ درصد کاهش جزئی داشته است. همچنین سهم بودجه عمرانی در کل بودجه مصوب سال ۱۳۷۸ برابر با ۴/۴۳ درصد بوده، که این سهم در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ به رقم ۴/۹۱ درصد افزایش بطنی داشته است. بنابراین در ساختار بودجه ناجا، تغییری جزئی از بودجه جاری به بودجه عمرانی وجود دارد.

بودجه جاری نیروی انتظامی در لایحه سال ۱۳۷۹ نسبت به رقم مصوب در سال ۱۳۷۸ حدود ۱۷٪ در صد رشد داشته است. در صد رشد بودجه عمرانی برای این نیرو در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ نسبت به مبلغ مصوب سال ۱۳۷۸ بالغ بر ۳۰ درصد می باشد. در مجموع، نرخ رشد کلیه ردیف های بودجه ناجا در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ نسبت به از قام مصوب در بودجه سال ۱۳۷۸، به طور متوسط ۲۷ درصد می باشد. همان طوری که ملاحظه می گردد، رشد رقم بودجه جاری ناجا در لایحه سال ۱۳۷۹ چشمگیر نیست.

با توجه به افزایش هزینه حقوق پرسنل، افزایش تعداد پرسنل کادر و هزینه های تأمین نیازهای رفاهی و اجتماعی پرسنل ناجا، استهلاک و نیز کمبود تجهیزات مورد نیاز برای عملیات مربوطه، بودجه ناجا به ویژه در بخش بودجه جاری مورد نظر لایحه سال ۱۳۷۹ مستلزم رشد می باشد، تا این که این نیرو قادر باشد در دستیابی به اهداف و وظایف محوله، موفق باشد.

ارتقای کیفیت، به ویژه در شرایطی که جامعه رو به تکامل و توسعه می باشد، امری است که در تمام بخش های فعالیت کشور، در خور توجه می باشد. ناجا نیز برای بهبود کیفیت فعالیت های محوله نیاز به سرمایه گذاری و در عین حال بهینه سازی امور مربوطه دارد. در راستای تحقق این امر، بسته به نوع فعالیت، هزینه های مربوطه نیز متفاوت است. برای امور خدماتی از قبیل خدمات نیروهای نظامی و انتظامی، ارتقای کیفیت به میزان نسبتاً بیشتری متکی به تأمین بودجه می باشد.

کسری بودجه ناجا در سال ۱۳۷۸ بالغ بر ۵۴۲ میلیارد ریال می باشد که مبلغ ۲۵۰ میلیارد ریال آن مربوط به فصل یکم، ۲۴۲ میلیارد ریال فصل دوم و ۵۰ میلیارد ریال مربوط به فصل چهارم می باشد. چنانچه ۵۰ میلیارد ریال کسری صندوق بازنشستگی ناجا در سال ۱۳۷۸ را به کسری مربوط به امور پرسنلی ناجا که ۲۵۰ میلیارد ریال می باشد بیافزاییم، کل کسری این فصل بالغ بر ۳۰۰ میلیارد ریال می باشد. با توجه به نرخ تورم در سال آینده، افزایش استخدام پرسنل کادر و تأمین امور رفاهی و پرسنلی و... به نظر می رسد رشد بودجه ناجا برای پوشش هزینه های جاری آن در سال ۱۳۷۹ باید فراتر از رقم مصوب لایحه بودجه باشد. با مروری بر مشکلات هزینه های ناجا ابعاد این قضیه به نحو مطلوب تری روشن می شود.

۳- مسائل و مشکلات هزینه های ناجا

۱- ناجا معمولاً برای پرداخت حقوق پرسنل خود با مشکل مواجه بوده است. قانون اضافه کاری ناجا نیز در سطح بسیار محدود صورت گرفته و پرسنلی که در پاسگاه ها بیش از ۱۲۰ ساعت اضافه کار داشته اند در سقف اعتبارات قابل تأمین در حدود ۵۰ درصد آن پرداخت گردیده است. مطالبات قانونی پرسنل هر ساله با تأخیر مواجه شده و بخشی از آن به سال های بعد موکول می شود. کسری آن در سال ۱۳۷۸ برابر با ۲۵۰ میلیارد ریال می باشد.

۲- برخی از اقلام استحقاقی پرسنل مانند پوشاک، هزینه سفر، فوق العاده مأموریت، معمولاً به لحاظ مضیقه مالی به طور کامل قابل تأمین نمی باشد، در زمینه پوشاک پرسنل همیشه حدود ۵۰ درصد نیاز آنها تأمین گردیده است. کرایه راه سربازان و وظیفه در مناطق عملیاتی قابل پرداخت نمی باشد. کسری این برنامه در سال ۱۳۷۸ برابر ۱۱۵ میلیارد ریال می باشد.

۳- هزینه های اداری شامل تعمیر و نگهداری، حمل و نقل، ارتباطات، اجاره بها، سوخت، مواد مصرفی از

مهم‌ترین مشکلات ناجا در چند سال اخیر بوده و می‌باشد. کسری اعتبار موضوعات فوق در سال ۱۳۷۸ برابر با ۹۵ میلیارد ریال می‌باشد.

۴- هزینه‌هایی از قبیل کرایه حمل و جیره مشمولین و وظیفه عمومی نسبت به دو - سه سال اخیر چند برابر شده است، در حالی که متوسط رشد بودجه ناجا طی چند سال اخیر در حدود ۲۰ درصد بوده است. در خصوص کرایه حمل مشمولین سالانه ۷۵ درصد آن تأمین شده است. جیره نقدی مشمولین یاد شده پرداخت نمی‌شود. از طرف دیگر کرایه حمل و جیره ارسالی متهمین نیز که سالانه ۲۳/۵ میلیارد ریال پیش‌بینی می‌شود، تاکنون قابل تأمین نبوده است. در زمینه امور مورد اشاره در این بند برای سال ۱۳۷۸ کسری به میزان ۳۲ میلیارد ریال پیش‌بینی می‌شود.

۵- سقف اعتبارات عمرانی طی برنامه سوم در کمیته عمرانی شورای امنیتی و انتظامی ۱۲۳۴۱ میلیارد ریال برآورد گردیده است و در قالب این سقف سهم اعتبارات برنامه سال ۱۳۷۹ بالغ بر ۲۴۶۸/۲ میلیارد ریال می‌گردد. لیکن اختصاص مبلغ ۱۴۶ میلیارد ریال در لایحه بودجه به طرح‌های عمرانی سال ۱۳۷۹ به میزان ۵/۹ درصد رقم پیشنهادی کمیته عمرانی می‌باشد. با توجه به این که حدود ۲۰۰۰ پاسگاه، حوزه و منطقه به دلیل نداشتن ساختمان راه‌اندازی نشده‌اند و ظرفیت مراکز آموزش نیرو با کمبود فضا مواجه می‌باشد. چنانچه روند فوق ادامه یابد فقط حدود ۵ درصد طرح‌های عمرانی محقق خواهد شد.

۴- پیشنهادها

۱- ناجا به طور متوسط سالانه نیاز به ۲۵۰۰ دستگاه خودرو و جهت انجام امور و عملیات محوله دارد. با توجه به این که در سال‌های گذشته در این زمینه کسری وجود دارد، لذا مبلغ ۱۸۷ میلیارد ریال مورد نظر لایحه بودجه سال ۱۳۷۹، قادر به تأمین نیاز این سال را هم ندارد، چه رسد به این که بخواهد کسری سال‌های گذشته را نیز جبران نماید. چنانچه ناجا بخواهد در سال ۱۳۷۹ کسری گذشته در این زمینه را نیز جبران نماید. به‌طور متوسط در این سال به حدود ۵۰۰۰ دستگاه خودرو نیاز دارد.

۲- مأموریت‌های ناجا در دو بخش عمده: ۱- نیروی انسانی؛ ۲- تجهیزات و ماشین‌آلات، انجام می‌پذیرد. هر دو محور فوق نیاز به بودجه ارزی دارد. در حال حاضر، در بخش نیروی انسانی و پرسنل، حتی برای معالجه بیماران ناجا، نیاز به ارز وجود دارد، در حالی که این ارز تخصیص نیافته و مرجع تأمین آن نیز نامشخص است. همچنین در بخش تجهیزات، برای تأمین ماشین‌آلات و خودروهای ویژه ناجا که ارزش می‌باشند، این نیاز تأمین نمی‌شود. خودروهای ناجا اکثراً فرسوده بوده و کیفیت و کارایی لازم جهت انجام مأموریت‌ها و عملیات مربوطه را ندارند.

۳- ترکیب ردیف‌های درآمدی بودجه ناجا و نیز تعداد آنها در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ تغییر کرده است، به گونه‌ای که ۱۲ ردیف جدید ایجاد گردیده که به استثنای ردیف خرید و سایر نقلیه، حقوق استخدامیان جدید و پوشاک، مابقی فاقد فصول هزینه می‌باشد. این در حالی است که ردیف‌های مذکور تا سال ۱۳۷۸ در قالب ردیف بودجه جاری و خدمات خاص یا ردیف‌های درآمد هزینه لحاظ گردیده است. بنابراین پیشنهاد می‌شود ردیف‌های هزینه‌های مربوطه فعال شود.

۴- رشد امور و فعالیت‌های ناجا موضوع فصل ۳، به مراتب بالاتر از رشدی است که در بودجه سال ۱۳۷۹

برای این فصل نسبت به سال قبل در نظر گرفته شده است (۳/۵۳۵ میلیارد ریال). انجام امور مربوطه و حصول اهداف مورد نظر، مستلزم افزایش سقف آن می‌باشد.

۵- کل بودجه پیشنهادی ناجا برای حفظ وضع موجود در سال ۱۳۷۹ برابر با ۵۳۴۷ میلیارد ریال بوده است، چنانچه بهبود کیفیت رانیز مدنظر داشته باشیم، مبلغ کل پیشنهادی مورد نیاز از دیدگاه ناجا ۷۶۳۱ میلیارد ریال می‌باشد. این در حالی است، که کل بودجه مورد نظر لایحه بودجه سال ۱۳۷۹، رقم ۴۸۸۷/۷ میلیارد ریال می‌باشد. در این زمینه، حداقل کسری معادل ۴۵۹ میلیارد ریال به چشم می‌خورد.

۶- کل بودجه نگه‌داشت و تحرک و توسعه ناجا ناظر بر برنامه سوم توسعه، برابر با ۵۳۷۲/۹ میلیارد ریال برآورد شده است. توسعه و بهبود کیفیت فعالیت‌های این نیرو ایجاب می‌نماید که کسری موجود برطرف گردد. لذا پیشنهاد می‌شود سرجمع بودجه ناجا در سال ۱۳۷۹ به نحوی افزایش یابد که هم وضع موجود حفظ شود و هم این که به لحاظ اقتضای رشد فعالیت‌های آن، کیفیت امور ناجا ارتقا یابد و بیش از پیش کارآمدتر گردد.

منابع و مأخذ

- ۱- نشست کارشناسی با مسئولان ناجا در تاریخ ۱۳۷۸.۹.۳۰.
- ۲- گزارش تحلیلی بر ارقام بودجه ناجا در لایحه بودجه کل کشور در سال ۱۳۷۹.
- ۳- گزارش بودجه پیشنهادی ناجا در برنامه پنج ساله سوم توسعه.